

[Baunsgaard.]

at ligestille importør og grossist. Spørgsmålet er, om man ikke vil møde endnu flere tilfælde, hvor importøren er at ligestille med producenten. Jeg er ikke utilbøjelig til at tro, at en nøgtern opførelse ville vise, at sådan forholder det sig — igen en understregning af, at det er meget nødvendigt, at vi får foretaget en afvejning af de problemer, der rejser sig for de enkelte erhvervsgrupper.

Med disse bemærkninger skal jeg tilsige det radikale venstres fordomsfrie og velvilige behandling af det foreliggende lovforslag, men må dog nødvendigvis understrege, at for os er det afgørende, at vi får det nødvendige finanspolitiske middel i hænde, og at vi derfor ikke er i stand til at anbefale en merværdiafgift fremfor en almindelig omsætningsafgift i detailledet, førend denne meget nødvendige afvejning har fundet sted. Kun når den er foretaget, er man i stand til på tilfredsstillende måde at foretage et valg imellem de to afgiftsformer: en almindelig detailomsætningsafgift og en merværdiafgift, som begge vil give det tilfredsstillende finanspolitiske middel.

Aksel Larsen: Det er jo kun rimeligt, når man tager i betragtning, hvad der skal være foregået til formiddag, at fyldningsgraden i salen ikke er så stor, men jeg tror heller ikke, der sker stor skade med hensyn til behandlingen af lovforslaget, eftersom jeg, som det vil fremgå af min tale, er nærmest sikker på, at det varer en rum tid, før der bliver bukser af det skind.

Vi har jo ellers været ude for nogle tilfælde, hvor regeringen er kommet noget senere med bebudede forslag om visse ændringer i skattelovene eller afgiftsbuketter, end den havde stillet i udsigt. På denne baggrund må vi udtale tak og anerkendelse til finansministeren, fordi han ikke alene har opfyldt sit løfte om at fremsætte lovforslaget om den almindelige mangleddede omsætningsafgift omkring den 15. maj, men endogså har kunnet overopfylde det og fremsætte forslaget for folketinget den 12. maj.

Det er vel også rimeligt at complimentere finansministeren, hele regeringen såvel som den socialdemokratiske folketingsgruppe for udvist næsten eventyrlig dristighed og

gå-på-mod. I forskellige lande, bl. a. i Tyskland og Frankrig, har man i flere år forberedt sig på at indføre en almindelig værditilvækstafgift eller, som man nu foretrækker at kalde det med en urigtig varebetegnelse: merværdiafgift, men man har på grund af problemets komplicerede karakter udsat det egentlige initiativ foreløbig i 2 år.

I Sverige, hvor man gennem flere år har foretaget meget grundige undersøgelser og overvejelser, og hvor man længe har haft en udarbejdet skitse til et lovforslag færdig, er man også blevet betænkelig. Man er klar over, at indfører man først et sådant beskatningssystem, kan det ikke afskaffes igen, og derfor mener man at måtte tage tid til yderligere grundige overvejelser af systemets fordele og mangler samt af detaljerne ved dets praktisering.

Men i Danmark, hvor overvejelserne — jeg mener de konkrete overvejelser — vel kun er ca. 1 år gamle, og hvor den grønne betænkning jo i det væsentlige bygger på de udredninger, der findes i det langt mere udførlige svenske materiale, har regeringen allerede kunnet præstere et udarbejdet lovforslag, har fremsat det for folketinget og udtalt forventning om, at den nye skat kan blive opkrævet allerede fra 1. januar 1966. Den højtærede finansminister havde endda mod til i sin fremsættelsestale at sige, at det af hensyn til dansk erhvervslivs konkurrenceevne utvivlsomt vil være en fordel, om vi kunne optræde som foregangsmand på dette område fremfor at skulle afvente de erfaringer, man i løbet af nogle år kan gøre i andre lande.

Så må det jo tilføjes, at lovforslaget bærer betydeligt præg af det intense hastværk, hvorunder det er blevet til, og præg af regeringens brændende ønske om allerede om 7 måneder at kunne påbegynde at indkræve moms for at få de 400 mill. kr. i kassen, man endnu mangler. Det skal regeringen dog ikke høre ilde for; det er nemlig virkelig godt, at vi allerede på dette tidspunkt har fået forelagt dette udarbejdede lovforslag, nemlig fordi det giver stof til eftertanke og til betæneligheder, og i visse situationer kan sådanne være ganske nyttige.

Det er nok for meget sagt, at jeg havde en vis forhåndssympati for momsen, men